

تهیه و تنظیم :

کوثر احمدی

ناظر : دکتر ندا عابدپور

مسئول دفتر توسعه آموزش دانشکده

پزشکی ارومیه

The Direct Observation Practical Skills (DOPS) is has been designed specifically for the assessment of practical skills, and is useful for demonstrating competence in a range of practical activities.

The observed process should take no longer than 15 – 20 minutes, and a further five minutes should be allocated for obtaining feedback.

آزمون DOPS

Direct observation of
procedural skills

آزمون DOPS چیست؟

روش ارزشیابی DOPS عبارت است از مشاهده مستقیم فراگیر در حین انجام یک پروسیجر عملی که بر روی یک بیمار واقعی و در یک محیط کاملا واقعی اجرا میشود. داپس یکی از روشهای نوین ارزشیابی بالینی است که اختصاصا برای ارزیابی مهارتهای عملی (پروسیجرها) طراحی شده است

معمولا فهرست این مهارتها از پیش به دانشجو داده میشود. رگ گیری وریدی، تزریق داخل جلدی، گرفتن نمونه خون از ورید محیطی و مرکزی، گرفتن نمونه خون شریانی از پروسیجرهایی هستند که میتوانند با DOPS ارزیابی شوند.

Direct Observation of Procedural Skill (DOPS)							
لطفا با گذاشتن علامت ضریدر مقابل سوالات فرم را تکمیل کنید							
فراگیر							
محیط بالینی درمانگاه ☐ بستری ☐ پذیرش اورژانس ☐ پذیرش جراحی ☐							
شماره پروسیجر:				موارد دیگر:			
موقعیت ارزیاب:				موارد دیگر:			
تعداد دفعات انجام پروسیجر توسط فراگیر			دفعات انجام DOPS توسط ارزیاب یا هر فراگیر				
۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵-۹ >۹			۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵-۹ >۹				
کم			تعداد دفعات انجام پروسیجر توسط فراگیر				
متوسط			۰ ۱-۴ ۵-۹ >۱۰				
زیاد			پیشقدمی پروسیجر				
بدون نمره *		بالاتر از حد انتظار		در حد انتظار		زیر حد انتظار	
						لطفا حیطه‌های زیر را با استفاده از نمره‌دهی مقابل امتیاز دهید	
						۱. درک موارد اندیکاسیون، آناتومی و روش انجام پروسیجر	
						۲. کسب رضایت آگاهانه	
						۳. انجام آمادگی‌های قبل از انجام پروسیجر	
						۴. استفاده از مواد آرام‌بخش و بی‌حس‌کننده ایمن	
						۵. توانایی فنی و تکنیکی	
						۶. تکنیک ضد عفونی	
						۷. درخواست کمک در صورت نیاز	
						۸. مدیریت بعد از انجام پروسیجر	
						۹. مهارت‌های ارتباطی	
						۱۰. توجه به بیمار/ حرفه‌ای گری	
						۱۱. توانایی کلی در انجام پروسیجر	
* بدون نمره: این مورد را در صورتی علامت بزنید که مهارت مورد نظر مشاهده نشده است.							
موارد مثبت عملکرد				موارد پیشنهادی برای ارتقای عملکرد			
اقدامات مورد توافق:							
آیا برای این روش تاکنون آموزش دیده‌اید؟ ☐ چهره به چهره ☐ مطالعه دستورالعمل‌ها ☐ اینترنت ☐							
تاریخ:				زمان مشاهده: ..... دقیقه			
				زمان بازخورد: ..... دقیقه			
نام خانوادگی ارزیاب				امضای ارزیاب			

نحوه اجرای آزمون DOPS:

جدول خلاصه مراحل و اجرای آزمون DOPS

ردیف	عنوان	توضیح
۱	تهیه بلوپرینت آزمون	در تهیه بلوپرینت آزمون DOPS پروسیجرهای شایع و مهم (نجات دهنده جان بیمار) مد نظر قرار می گیرند. اگرچه با تغییر و ارتقای دانش و نیز فناوری پزشکی، فهرست مهارت های پروسیجرال ضروری تغییر خواهند کرد.
۲	تعیین معیار های ارزیابی پروسیجر	در اکثر فرم های آزمون DOPS معیارهایی انجام آمادگی های قبل از انجام پروسیجر، توانایی فنی و تکنیکی انجام پروسیجر، درخواست کمک در صورت نیاز، مدیریت بعد از انجام پروسیجر، مهارت های ارتباطی و توجه به بیمار حرفه ای گری لحاظ شود.
۳	تهیه فرم های ارزیابی	فرم های مورد استفاده در آزمون DOPS ممکن است به صورت کلی طراحی شوند و در ارزیابی مهارت های پروسیجرال مختلف مورد استفاده واقع شوند یا فرم های مخصوص ارزیابی یک پروسیجر خاص طراحی شوند. نمره دهی فرم های اصلی آزمون DOPS به صورت مقیاس نمره دهی لیکرت است اما فرم های چک لیست نیز وجود دارد.
۴	تعیین حداقل سطح قابل قبول عملکرد	در این آزمون نیز باید علاوه بر پروسیجر های مورد سنجش و تعریف آن، معیار های نمره دهی در هر یک از حیطه ها و حداقل در هر حیطه مورد انتظار از داوطلب در هر سطح نمره دهی تعریف شود.
۵	تصمیم گیری در مورد تعداد و ویژگی ارزیابان	ارزیابان می توانند از میان اعضای هیات علمی، دستیار تخصصی و یا فوق تخصصی، پزشک عمومی یا پرستار که در پروسیجر مورد ارزیابی مهارت دارند باشند.
۶	اطلاع رسانی، آشناسازی و آموزش ارزیابان و داوطلبان	توجیه و آموزش ارزیابان و توجیه و آشنایی داوطلبان با فرایند آزمون از دیگر موارد مهم قبل از طراحی آزمون است.
۷	اجرای آزمون	هماهنگی با درخواست انجام آزمون می توانند از طرف داوطلب با ارزیاب باشد. مدت زمان انجام آزمون بستگی به نوع پروسیجر و پیچیدگی آن دارد و معمولا طول مدت بازخورد یک سوم زمان مشاهده است نکته بسیار مهم در انجام DOPS رعایت ایمنی بیمار است و ارزیابان و فراگیران باید تمام تلاش خود را در این زمینه به کار بندند.
۸	بررسی کیفیت آزمون برگزار شده	ضروری است کیفیت آزمون های برگزار شده با استفاده از روش های کمی و کیفی بررسی شود.